

GOLAHA WAKIILADA JAMHUURIYADA SOMAALILAND

Guddida Arimaha Gudaha Nabad-gelyada iyo Difaaca

**Xeerka Saamiga Haweenka iyo Dadka Laga Tirada Badan Yahey ee Ka
Qayb-Galka**

Xeer Lr. XXXX/2012

Qabyo Qoraal

2012

Golaha Wakiilada Jamhuuriyada Soomaaliland:

- Markuu Arkey:** Qodobka 36aad ee Dastuurka Jamhuuriyada Soomaaliland.
- Markuu Arkey:** Tallo Bixinta Guddida Deraaseynta Xoojinta Kaalinta Haweenka iyo Dadka laga Tiro Badan Yahey ee Ka-qayb galka Siyaasada, oo uu Golaha u soo Gudbiyey Madaxweynaha Jamhuuriyada Soomaaliland, sumadeeduna tahay: REF: JSL/M/SHGW/081-944/022012 kuna taariikheysan 08/03/12.
- Markuu Xaqiiqsaday:** Xaqa ay Haweenka iyo Dadka Laga Tirada Badanyahay u leeyihiin in ay ka qaybgalaan siyaasada dalka iyo Golayaasha Qaranka Jamhuuriyada Soomaaliland.
- Markuu Ogaadey:** In dumarka iyo Dadka Laga Tirada Badanyahay aysan Saami ku filan ka helin doorashooyinkii Golayaasha Qaranka ee Jamhuuriyada Soomaaliland.
- Markuu ku Qancey:** In saami loo qoondeeyo Haweenka iyo Dadka laga Tirada Badan yahay ay xoojinaso sinaanta muwaadiniinta.

Waxa uu soo Saarey Xeerkan:

Qodobka laad

Xadka Adeegsiga Xeerka

Xeerkan waxa loo adeegsan doonaa doorashooyinka Golayaasha Deegaanka ,Wakiilada iyo Guurtida ee Jamhuuriyada Soomaaliland ka dhaca, iyada oo looga faa'iideyn doono Haweenka iyo Dadka Laga Tirada Badan Yahay.

Qodobka Zaad:

Xeerkan, erayadan soo socda waxa loo macneyn doonaa:

- Dadka laga Tirada Badan yahay:** Waxa loola jeedaa dadka ka soo jeeda beesha dadka dhaqan ahaan la heyb sooco.
- Degmooyinka (A+,A,B,C iyo D):** Waxa loola jeedaa darajada degmooyinka ee ku cad Xeerka Maamulka Gobolada Degmooyinka Xeer Lr. 23/2002.
- Golayaasha Qaranka:** Waxa loola jeedaa Golayaasha Deegaanka iyo Wakiilada.
- Saami Goyn:** Waxa loola jeedaa saamiga go'an ee looga qoondeeyo haweenka iyo dadka laga tirada badanyahay Golayaasha Qaranka.
- Si Guud:** Waxa loola jeedaa kuraasta ka baxsan saamiga loo qoondeeyey Haweenka iyo Dadka laga tirada badan yahey.
- Si Gaar Ah:** Waxa loola jeedaa saamiga loo qoondeeyey Haweenka iyo dadka laga tirada badan yahey.

Qodobka Zaad:

Magac Dhaw

1. Xeerka waxa magaciisu noqonayaa Xeerka Saamiga Haweenka iyo Dadka Laga Tirada Badan yahay ee Ka Qayb-Galka Siyaasada Dalka.
2. Qodobada Xeerkan waxa lala akhriyaa Xeerka Doorashooyinka Golayaasha Deegaanka iyo Madaxtooyada.

Qodobka 4aad

Ujeedooyinka Xeerka

1. Ujeedooyinka Xeerkan waxa ka mid ah:
  - a. In saami go'an oo ay dhexdooda ku tartamaan loo qoondeeyo Haweenka iyo Dadka laga tirada badanyahay golayaasha Qaranka ee Jamhuuriyada Soomaaliland.
  - b. Kobcinta iyo kor u qaadista haweenka iyo dadka laga tirada badan yahay ee ka qayb-galka talada dalka .
  - c. Xoojinta Kaalinta Haweenka iyo dadka laga tirada badanyahay ee ka qayb galka siyadaasada dalka.

Qodobka 5aad

Saamiga Go'an ee Haweenka ee Gobolada iyo Degmooyinka

1. Saamiga Haweenka ku lahaan doonaan Golayaasha Qaranku waxa uu ahaan doonaa sidan soo socota:

a) Golayaasha Deegaanka ee Darajada	A+	4 XUBNOOD
b) Golayaasha Deegaanka ee Darajada	A	3 XUBNOOD
c) Golayaasha Deegaanka ee Darajada	B	2 XUBNOOD
d) Golayaasha Deegaanka ee Darajada	C	HAL XUBIN
- 2) Saamiga Haweenka ee kuraasta Golaha Wakiilada wuxuu ahaanayaa 10% tirada guud ee Golaha Wakiilada oo u Gobolaysan sidan hoos ku qoran:-

a) Gobolka Madoori Jeex	2 xubnood.
b) Gobolka Togdheer	2 xubnood.
c) Gobolka Awdal	1 xubin.
d) Gobolka Sanaag	1 xubin.
e) Gobolka Saaxil	1 xubin.
f) Gobolka Sool	1 xubin.
- 3) Saamiga Haweenka ee kuraasta Golaha Guurtida wuxuu ahaanayaa 10% tirada guud ee Golaha Wakiilada oo u Gobolaysan sidan hoos ku qoran:-

g) Gobolka Madoori Jeex	2 xubnood.
h) Gobolka Togdheer	2 xubnood.
i) Gobolka Awdal	1 xubin.
j) Gobolka Sanaag	1 xubin.
k) Gobolka Saaxil	1 xubin.
l) Gobolka Sool	1 xubin.

Qodobka 6aad

Saamiga Dadka Laga Tirada Badan Yahey ee Gobolada iyo Degmooyinka

1. Saamiga go'an ee dadka laga tirada badan yahey ku lahaan doonaan Golayaasha Qaranku waxa uu ahaan doonaa sidan soo socota:
  - a) Golayaasha Deegaanka
Darajada (A) Hal Xubin
  - b) Golaha Wakiilada Hal xubin
  - c) Golaha Guurtida Hal Xubin
2. Xubnaha Golaha Wakiilada iyo Guurtida ee Beelaha laga Tirada Badan yahay Gobolada ay ka soo kala bixi doonaan waxa lagu go'aaminayaa Labada Gobol ee ay ugu codka badan yihiin Doorashooyinka Golayaasha Deeganka .

Qodobka 7aad

Habka Doorashada ee Murashaxiinta Saamiga Haweenka iyo Dadka Laga Tirada Badan Yahay

1. Xisbi/urur kastaa waxa uu si gooni ah ugu soo gudbin doonaa Komishanka Doorashooyinka Qaranka murashaxiinta haweenka iyo dadka laga tirada badan yahay ee u tartamaya Golayaasha Wakiilada,Guurtida iyo Deegaanka saamiga looga qoondeeyay gobolkaasi/Degmadaasi.
2. Iyada oon lagu xad-gudbeyn Qodobka 40aad ee Dastuurka JSL, Qodobka 10aad ee Xeerka Doorashada Golaha Wakiilada Farqadiisa 2aad, (Xeer Lr. 20-2/2005), Qodobka 22 ee Xeerka Doorashooyinka Madaxtooyada iyo G/Deegaanka Xeer Lr. 20/2001, iyo Lifaaqyadiisa 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad, guud

ahaan kuraasta golayaasha deegaanka ,Golaha Wakiilada iyo Golaha Guurtida ee gobol/degmo kasta waxa loogu tartamayaa laba qaybood, oo kala ah;

- a. Si guud;
- b. Si gaar ah.

3. Kuraasta saamiga Haweenka iyo dadka laga tirada badan yahey dhexdooda ayay ku tartami doonaan, waxana loo soo kala bixi doonaa sida ay u kala cod badan yahiin.
4. Kuraasta aan ahayn saamiga Haweenka iyo Dadka laga tirada badan yahay waxa loogu tartami doonaa si guud.

Qodobka 8 aad Laalis

Xeer kasta oo ka soo horjeeda Xeerkani waa waxba kama jiraan (null and void).

Qodobka 9aad Dhaqan-Galka

Xeerkani waxa uu dhaqan-gelayaa marka ay Goleyaasha Xeer-dejintu ansixiyaan Madaxweynuhuna saxeeexo.